

Greenpeace: România va trebui sa renunte la carbune dupa 2025

România va trebui sa renunte la utilizarea carbunelui pentru producerea de energie dupa anul 2025, în condițiile în care este destul de probabil ca autoritățile de la Bruxelles sa nu aprobe planul de restructurare a Complexului Energetic Oltenia la timp pentru plata fara penalitati a certificatelor de emisii, potrivit unui comunicat al organizatiei de mediu Greenpeace, remis, marti, AGERPRES.

Pe 5 februarie, Comisia Europeana a anuntat deschiderea unei investigatii aprofundate a ajutorului de stat pentru restructurarea Complexului Energetic Oltenia (CEO).

"Nu e o veste buna, desi autoritățile responsabile (Ministerul Energiei, Consiliul Concurentei) si compania au încercat sa micsoreze importanta investigatiei europene, clasificând-o drept o etapa normala a procesului de analiza. În realitate, autoritățile adopta fata impasibila a unui jucator de poker care e fortat sa renunte la o carte pentru a ramâne în joc. Asa cum a anuntat recent vicepresedintele Comisiei Europene, Frans Timmermans, pe aceasta carte la care se renunta scrie carbune", arata Greenpeace.

Potrivit organizatiei de mediu, lansarea unei analize amanuntite a unui ajutor de stat semnaleaza faptul ca exista dubii serioase din partea Comisiei asupra compatibilitatii dintre ajutorul de stat si piata interna. Pentru ca ajutorul de stat sa fie aprobat, autoritățile române trebuie sa aduca modificari substantiale planului depus initial (ipoteza cea mai plauzibila) sau, alternativ, si putin probabil, sa aduca contraargumente solide pentru a raspunde obiectiilor Comisiei Europene.

În caz contrar, Comisia va interzice implementarea planului de restructurare propus de CEO, calificându-l drept ajutor de stat incompatibil.

Consecintele pentru CEO pot fi dezastruoase, din pacate cu repercusiuni pentru întregul judet Gorj. Aproximativ 36.000 de oameni si familiile lor au un loc de munca legat, direct sau indirect, de activitatea companiei.

"Declaratiile linistitoare facute de oficialii români nu sunt tocmai exacte: marea majoritate a cazurilor de ajutor de stat sunt, de fapt, închise fara obiectii în doua luni. Totusi, pentru cazurile ce prezinta o complexitate mare, investigatia aprofundata este procedura abordata. Comisia Europeana va publica, cel mai probabil în urmatoarele saptamâni, decizia si motivatia de începere a investigatiei, urmând apoi perioada de 30 de zile în care toate partile interesate pot depune comentarii", arata Greenpeace.

Pâna la decizia finala a Comisiei Europene, Guvernul român nu va avea dreptul sa acorde ajutorul de care CEO are nevoie. Daca o va face, CEO va fi obligata printr-o decizie legala sa restituie ajutorul. Comisia Europeana nu are un termen formal pentru finalizarea unei investigatii aprofundate, iar durata ei depinde de o multitudine de factori, precum complexitatea cazului, calitatea informatiilor primite si nivelul de cooperare cu statul membru implicat.

Prin urmare, cu toate presiunile venite din partea României, e destul de probabil ca investigatia Comisiei Europene sa nu fie finalizata în luna aprilie, critica pentru CEO, care trebuie sa își achizitioneze certificatele de emisii si risca penalitati uriase.

"Dupa cum am semnalat, planul pregatit de CEO si sustinut de Ministerul Energiei nu este bun. Componenta de decarbonare este ridicola - emisiile cresc - si nu se respecta regulile de finantare europene. Daca planul nu este radical schimbat, CEO este condamната. Ministerul Energiei are o singura sansa pentru a îndrepta raul facut, altfel CEO o va lua pe urmele Complexului Energetic Hunedoara. Acest lucru trebuie evitat", a declarat Vlad Catuna, campaigner la Greenpeace România

Până la sfârșitul lunii aprilie, CEO trebuie să achiziționeze certificatele de emisii de gaze cu efect de seră corespunzătoare anului 2020. Dacă nu va obține acordul Comisiei Europene pentru plata ajutorului de stat, se va aplica o penalitate de 100 euro/tona de CO₂ pentru nerespectarea obligației de achiziție a certificatelor.

Conform informațiilor puse la dispoziție de CEO în planul de decarbonare, pentru anul 2020 emisiile companiei totalizează peste 7 Mt CO₂. La cotația actuală a certificatelor, suma pe care compania trebuie să o plătească va depăși 266 de milioane de euro.

În cazul în care CEO nu va reuși să cumpere certificatele de emisii până la finalul lunii aprilie, suma totală de plată, incluzând penalitățile, va fi de 966 milioane de euro doar pentru emisiile din 2020. Sumele neplătite se vor raporta în anul următor.

Decizia de a elimina carbunele din mixul energetic este esențială, consideră Greenpeace.

Planul de restructurare al CEO nu are șanse să fie aprobat în actuala formă, soluția fiind renunțarea la producția pe carbune după anul 2025. Altfel, compania va fi împovărată în fiecare an de plata certificatelor de emisii, mai ales în condițiile în care, conform unei analize Greenpeace, emisiile de CO₂ vor crește în 2030 față de 2020 cu 28% în urma aplicării așa-ziselor măsuri de decarbonare. Cheltuielile totale generate de emisiile companiei pot depăși 3,68 miliarde de euro în următorii 10 ani, fără să fie luate în calcul posibilele penalități. CEO nu are aceste fonduri și nu le va mai putea accesa sub forma de ajutoare de stat.

"Guvernul trebuie să se concentreze pe sprijinirea oamenilor din Gorj și pe soluții. Câte semnale mai trebuie să primească ministrul Energiei, domnul Virgil Popescu, și din partea cui, pentru a înțelege că e nevoie de un plan clar pentru eliminarea carbonului și înlocuirea acestuia cu noi capacități de energie regenerabilă, că este nevoie de un plan care să ofere protecție socială și alternative economice oamenilor care își vor pierde locurile de muncă?", a continuat Catuna.

El a subliniat că ajutoarele de stat nu pot fi acordate la nesfârșit.

"Gorjul merita o șansă pentru a se dezvolta post-carbune, se luptă pentru ea, însă bâlbâielile și amânările ministrului Popescu pot duce la un nou colaps economic și social similar cu cel din Valea Jiului. Așteptăm ca Ministerul Energiei împreună cu CEO să propună un plan de restructurare care să reducă consistent emisiile, să asigure viabilitatea economică a companiei, să investească masiv în energie regenerabilă și care să creeze locuri de muncă pentru comunitățile din Gorj. Să vina cu un plan care să susțină tranziția energetică din Gorj nu să o împiedice", a mai spus reprezentantul Greenpeace.

Ministerul Energiei a trimis miercură trecută răspunsurile la întrebările Comisiei Europene legate de restructurarea CEO, a declarat, joi, ministrul de resort, Virgil Popescu.